

ANDRES KARU

TEEKOND TIPPU:
NÜÜD ON NEID
82

Toimetanud Kristiina Ainelo
Kujundanud Villu Koskaru

Fotod: Andres Karu, Tiia Prööm, Mari-Liis Dolenko, Kaido Laine, Rene Pall,
Airi Sokk, Endro Roosimäe, Kaiko Kell, Ragnar Joosep, Aare Hommik,
Kalle Konrad, Rando Tomson, Alen Veziko, Urmas Mänd (Kuuba fotod)

© Andres Karu ja Tänapäev

ISBN 978-9916-17-028-1
Trükitud AS Pakett trükikojas

www.tnp.ee

Ette

Minu esimese raamatu raamiks said lood kõikide Euroopa riikide kõrgeimate tippude tegemisest, lisaks kuus riiki väljastpoolt Euroopat.

Selles raamatus on riike küll vähem (51 asemel 31), kuid kaart on oluliselt laiem. On riike, millest ma enne sinna minemist kuulnudki polnud (näiteks Burundi). On riike, kuhu tagasi minna ei viitsiks (näiteks Vietnam), ja neid, kuhu tahaksin kindlasti tagasi minna (näiteks Nicaragua või Jaapan, muidugi ka Svaasimaa ja Kambodža).

Ise tahaksin mõelda, et nende 31 riigi külastamise käigus sai sügava reisimispuudega mehest kergemat sorti maailmarändur.

2011

JAAPAN

Mulle viiekümne teine

Tipu nimi – Fuji, ka Fuji-san

Kõrgus – 3776 m

Raskusaste – hooajal keskmine trekkimine

Erivarustus – hooajal ei ole tarvis

Parim aeg ronimiseks – juunist septembri lõpuni

Populaarsus – jaapanlaste hulgas ülimalt populaarne

Matkarühm – Kairi Saar (2. matk minuga), Kristel Ots (2), Kadri Peeters, Rene Pall (4), Mikko Pöder ja Andres Karu

Jaapan, see kõlab uhkelt. Ma ei tea, mis teile esimesena mõtteisse tuleb, kuid minu vaimusilma ette kerkivad ikkagi kahtlaselt tarkade nägudega geišad, USA filmidest tuntud süütu kivinäoga kamikaze'd, Baruto kõrval seisvad üleoleva näoga peamiselt mongolitest sumomaadlejad ja Fuji mägi imeliste õitsevate kirsipuude taustal, mis paneb naeratama.

Kirsside õitsemise aegu on aga Fuji tipus alles lumi. Ja kuna oli mõttes käia ka mõnel sumo suurturniiril, siis valisime Kairi, Kristeli, Kadri ja Renega minekuks septembri, mil turniir toimub Tokyos ehk keisririigi suurima saare Honshū keskel.

Loomulikult me ei teadnud, et vahepeal Jaapanis maa väriseb ja tsunami rannikul sadadesse ja tuhandetesse kodudesse külla tuleb.

Fukushima tuumajaamaga toimuval hoidsime silma peal, sest see tundus ainuke küsimärk. Õnneks muutusid asjalood paremaks ja minekus ei kahelnud enam keegi. Veelgi enam, meiega liitus Inglismaal elav Mikko, kes on oma lühikese ja sündmustevaese elu jooksul käinud näiteks Kazbeki (5047 m) tipus. Tema alustab lendu Londonist ning kohtume juba Tokyos.

Maikuus vaatasin meie reisiplaani üle ning leidsin, et 16 päeva Jaapanis on päris pikk aeg, arvestades fakti, et Fujile kulub maksimaalselt kolm päeva. Seega piilusin kaarti ja leidsin, et vähemalt mina käin vahepeal ka Lõuna-Korea kõrgeima mäe Hallasani (1950 m) tipus. Kõik teised ühinesid plaaniga.

Sellel reisil oli mul seega 9 eesmärki.

1. Jõuda Jaapanisse.
2. Tõusta Jaapani kõrgeima mäe Fuji otsa.
3. Jõuda Lõuna-Koreasse.
4. Tõusta Lõuna-Korea kõrgeima mäe Halla ehk Hallasani otsa.
5. Jõuda teist korda elus Jaapanisse.
6. Külastada tsunamist räsitud ala Sendai linna lähedal.
7. Tunda kerget järeltõuget.
8. Külastada Tokyos sumo suurturniiri ja näha Barutot võitmas.
9. Jõuda tagasi Eestisse.

Grupivarustus tuli minult ja isikliku varustusega läks suhteliselt valutult. Ainult Kadri tekitas vahepeal tunde, et ta ei saa ühestki keelest aru. Tuli olla konkreetsem kui tavaliselt, sest mingil hetkel võib mägedes kätte jõuda see moment, kui enam ei ole naljakas ning läheb vaja neid asju, mille grupijuht käskis kaasa võtta. Ka sellistel tippudel nagu Hallasan ja Fuji. Seega tuleb erijuhtudeks vajalik kaasa võtta ja olla pärast õnnelik, kui kaasavõetut vaja ei läinud, mitte pahur, et seda kraami tuli ilmaasjata seljas tassida.

2. SEPTEMBER, REEDE

Viking Line'i laeval siirdusime otse tantsubaari, et endast avatud mulje jätta. Kui alus 18.00 otsad andis, siis nööpis Kadri lahti veini ja Rene lasi Kristelil helistada mingile spetsialistile, kes oskas anda soovitusi, millist alkoholi antibiootikumidega koos kõige parem

manustada on. Teadjamees (kes võis vabalt ka naine olla) soovitas viina. Rene arvas, et Lapin Kulta on viinale väga lähedane jook ja võttis pool liitrit põhjanaabrite loomingut. Tantsupõrandal läks tegevuseks kohe esimese loo ajal. Suvalise umpa järgi tormas püünele vähemalt viis paari ja juba oligi meil lõbusam. Kõige rohkem jäi silma hästi lahtiste puusadega mustanahaline. Mees. Oli tantsijatest ilmselgelt kõige rohkem täis ja vaieldamatult tunnetas oma keha ja biiti sellele vaatamata kõige paremini.

Poole tee peal bänd vahetus ja peale tuli rohkem noortele suunatud punt. Solist oli esimese bändi omast palju ilusam. Võibolla mängis oma rolli ka see, et esimese bändi solist oli umbes 55-aastane mees ja teisel bändil umbes 25-aastane naine. Igatahes olid helitehnikul uue solisti vastu mahasalgamatud tunded, sest mees puldi tagant lasi tema mikrofonil nii kaua vilesse, kuni neiu lavalt ära tuli ja temaga vestlema läks.

Helsingis oli mul WC pissuaaride ääres dialoog tundmatu norrakaga.

NORRAKAS (*ilma sissejuhatusega*): Need puutetundlikud ekraanid on päris hullud.

KARU (*tõstab pilgu pissuaarilt mehele*): Jah. Mina kardan neid.

NORRAKAS (*naeratab, kuid ei tõsta pilku*): Kuhu minek?

KARU: Jaapanisse.

NORRAKAS (*kergitab vasakut kulmu*): Milleks?

KARU: Tahame tõusta Jaapani kõrgeimale tipule Fujile.

NORRAKAS (*pöörab pilgu minu suunas, kuid mitte näkku*): Ise? Jalgsi?

KARU (*niheledes*): Jah, muidugi.

NORRAKAS: Te helikopteritest ei ole oma väikesel kodumaal kuulnud?

KARU (*raputab pead*): Ei.

NORRAKAS: Selge. (*Väljub paremale.*)

Samal ajal sisenes naiste WC-sse Kairi-nimeline tütarlaps Ida-Euroopast ja sulges ennast vabasse kabiini. Mitte et tal häda oleks olnud. Sügelevate näppudega avas ta paberihoidja ning surus hetk hiljem pooliku kompaktse paberirulli endale põue. Mäletate ju küll neid hetki avalikes peldikutes, kui sirutad käe paberi järele ja näpud leiavad vaid külma plastikut või metalli? Enam ei pea anonüümselt vihkama – Kairi on tema nimi.

Vantaa lennujaamas leidsime kiiresti ühe vaiksema nurga ja tõmbasime osa istepinke seinast eemale. Mõned läksid magama pinkide taha ja sinna pandi ka grupi seljakotid. Teised magasid pinkide peal.

3. SEPTEMBER, LAUPÄEV

Varahommikul pakkisime asjad kokku ning lendasime Viini.

Austerlaste Viinist Tokyosse lendav lennuk oli suur. Kui ma olin varem olnud kaheksarealises (2 + 4 + 2), siis siin oli reakene rohkem (3 + 3 + 3). Istusime taas laiali, ainult Rene ja Kristel said lobitöö tulemusel oma kohad kõrvuti vahetada. Rene nimelt läks Kristeli kõrval istuva jaapanlasest härra juurde ning küsis otse, kas talle sobiks, kui nad kohad ära vahetavad. Jaapani härra tajus suurepäraselt, et siin on mängus suhted ja tunded ning nõustus lahkesti. Siis ta veel ei teadnud, et istub kõik need 10+ tundi seljaga vastu peldikut, ei saa tooli seljatuge alla lasta ja boonuseks kuuleb kogu reisi vältel lennuki peldikule iseloomulikke mehhaanilisi imemishääli.

Minu naabriteks olid jaapanlastest mees ja naine. Nad küsisid, kas ma lähen Jaapanisse puhkama, ja jaatava vastuse peale hakkasid naerma. Naersin igaks juhuks kaasa. Järgmisena tahtsid nad teada, mis plaan mul Jaapanis on. Vastasin, et Fuji. Mees tõlkis selle oma naisele ja nad naersid jälle. Kõlavalt ja pikalt. Naersin ka, sest siis jääb ümbritsevatele mulje, et jaapanlased naeravad minuga koos, mitte minu üle.

Söögiks pakutud kanafilee oli üks parimaid toite, mida lennukis saanud olen. Samuti ei koonerdatud valge veiniga. Lend kestis üksteist ja pool tundi ja seda aega sai sisustada peamiselt kuvaringiga eesistuja seljatoes. Sealt tuli filme ja lennuinfot ning seetõttu saime teada, et lendame 90% ajast Venemaa kohal. Trajektoori oli laias laastus selline: Viin – Lviv – Moskva – Jekaterinburg – Omsk – Novosibirsk – Irkutsk – Vladivostok – Tokyo.

Kairi käis vahepeal teistega jutustamas ja sai selle eest jaapanlastelt noomida, sest nad ise on nii lennukis kui ka näiteks metroos peaaegu alati vait, et mitte teisi segada.

4. SEPTEMBER, PÜHAPÄEV

Varahommikust (Jaapani aja järgi) jäi meelde see, kuidas mul mängis kõrvaklappides Edith Piafi „Non, je ne regrette rien” ja üleni punasesse riietatud lennusaatjad tulid ühel ajal hommikusöögi-käruodega mööda vahekäike ning kõik jaapanlased tõstsid aknakatted üles ja lasid päikesekiired lennukit läbistama. Siis serveeriti hommikusöök. Veidi sassis ja unisena oli see kõik kokku nagu heas Ameerika filmis.

Kirjutasin piirikontrollis „ameti” reale „mägigiid” ja nii läks mul päris kiiresti, sest piirivalvurile see amet meeldis.

Esimene eesmärk oli täidetud.

Kui tollialast välja saime, tervitas meid Mikko Pöder Suurbritanniast. Ta oli jõudnud kohale umbes 40 minutit enne meid. Kõik pudenesid laiali värskendavaid ja kergendavaid protseduure tegema ja mul avanes hea võimalus koostada kohaliku infotöötaja abiga logistiline teekond Fuji all asuva Kawaguchiko linnakeseni. Et esimene rong väljus juba 12 minuti pärast, siis ajasin rahva kiiresti kokku ja tegime kiirkõnni rongile. Veidi rapsimiseks läks, kuid vahel on tänu viiele minutile jooksmisele võidetud terve päev. Seega tasus proovida. Rene vaatas mind vahepeal küsiva pilguga. Küsimus võis olla umbes selline: „Miks sa rapsid, keskealine mees?”

Jõudsime. Jaapanlased ümberringi peamiselt magasid ja kaks kolmandikku meie grupist järgis nende eeskuju. Jälgisime Mikkoga päris üllatunult, kuidas kohalikud sisenesid rongi, jäid kolme minuti jooksul magama ning nelikümmend minutit hiljem virgusid esimest korda sõidu jooksul ja seda täpselt pool minutit enne oma peatuses väljumist. Imetlusväärne.

Shinjuku jaamast pidime edasi minema bussiga. Lahke jaapanlasest noormees ütles, et teab bussijaama asukohta, ja juhatas meid maa alt Tokyo tänavatele. Seal saime aru, et tegemist on üsna tüüpilise jaapanlasega, kes ei taha külalistes oma teadmatuse tunnistamisega ärevust tekitada ja pigem näitab usutava näoga vales suunas, et ärevuses turist rahuneks.

Bussijaamas öeldi meile, et pileteid osta ei saa. Miks? Sest tugeva tsükloni tõttu on kiirteed suletud. Aga jaapanlastele omase lahkusega suunati meid edasi raudteele, mille abil saab samasse kohta, kuid veidi suurema raha eest.

Erinevate tee- ja kohvisortide kõrvale hindasime mööduvaid Jaapani mehi ja naisi. Kenasid naisi oli, mehi mitte. Arvatavasti oleksid jaapanlased meid hinnates jõudnud täpselt samale tulemusle. Veidi tõmbas naistelt punkte maha see, et nad kõik lohistasid jalgu ja käisid number suuremate kingadega. Samas mulle näiteks kohati täitsa meeldis, et noored naised kõndisid, varbad sissepoole. Teistmoodi, noh. Kuid eelduseks, et sissepoole varvastega neiu meeldiks, on ikkagi see, et ta peab muidu ka selline armsamapoolne olema.

Kawaguchiko raudteejaama jõudsime õhtupoolikul. Meid tervitas laulev ülekäigurada. Noh – jaapanlased olid välja mõelnud sellise süsteemi, et rohelise tulega mängib üks lugu ja punasega teine. Suhteliselt valjusti. Lood olid elektroonilised ja meenutasid neid meloodiaid, mis on laste mängumobiilidesse sisse topitud. Kujutan ette, kui suur kopp naabermajade elanikel sellest ees on. Aga jaapanlastele omaselt ei ütle arvatavasti keegi neist laulva ülekäiguraja kohta midagi halba, vaid kannatatakse vaikides paarkümmend aastat

Ensetapjate mets.

ning siis minnakse kaunisse metsa Fuji jalamil ja pannakse endale püstolitoru suulakke või süüakse kõht rahustitest punni.

Käisime Kristeli ja Mikkoga priimusekütuse jaoks bensiinjaama ning ühtlasi toidupoodi otsimas. Poe leidsime. Bensuka kohta öeldi, et siin lähedal on. Vahepeal liikusime eraldi ja täiesti ootamatult märkasin ma keset sõiduteed seismas umbes pooleteiseaastast poissi, lutt suus. Läksin võtsin ta sealt ära enne, kui autod kohale jõudsid. Poiss muide hakkas sellise ülekohtu peale nutma ja ma andsin ta lähemate sugulaste puudumisel lähimale poemüüjale. Poemüüja kummardas. Mina ka.

Kawaguchikos on päris mitu järve ning tahtsime neist ühe ääres telkida. Võtsime kotid selga ja liikusime bensiinjaama. Seal väideti meile puhtas jaapani keeles, et nende käest päris kindlasti bensiini ei saa. Käisin üksi mitme jaapanlase õpetuse järgi isegi linna piiridest väljas, kuid ühtegi teist jaama ei leidnud. Vihma hakkas tibatama ja pöördusin teiste juurde tagasi.

Bensiinjaama töötajad olid vahepeal kohvi, komme ja küpsiseid pakkunud. Suutsime lõpuks selgeks teha, et meie arvates müüvad nad just seda, mida me tahame, ning saimegi tänu kätega ettenäitamisele kaks väikest pudelit kütust. Tänutäheks viisime neile Kalevi šokolaadi.

Kairi ja Kadri olid vahepeal telkimise mõttest loobunud ja valinud ööbimiseks hosteli. Kristel ja Rene ühinesid nendega ja veetsid öö K's House'i katuse all. Üks kohalik mees kirjutas kõikide meie tüdrukute nimed jaapani keeles paberile ning kinkis neile vanad samuraide mündid. Ja lisas muuhulgas, et Fuji mägi on halva ilma tõttu suletud.

Meie Mikkoga läksime järve otsima. See kujunes pikaks jalutuskäiguks majade vahel ja päris järveni me välja ei jõudnudki. Sammusime lõpuks ühte suuremat treppi mööda üles ja leidsime punased väravad, mis viitasid pühakojale. Nii oligi. Leidsime magamiseks sobivad kohad hoone küljel räästa all ja panime oma madratsid puidust alusele sirguma. Vesi oli ka olemas – väike kraan – ning pärast näo ja käte Offiga sissemäärimist ajasime kolmekesi juttu. Ürdiliköör Herbert oli ju ka.

Enne uinumist helistas Rene ja rääkis, et neile laekunud info põhjal tegi tsüklon mäel palju paha ning viiendasse jaama, kuhu tavaliselt saab bussiga, praegu ei saa, sest mudavood on tee üle

ujutanud ja palju suuri puid on murdunud. Leppisime kokku, et kohtume homme hommikul kell üheksa bussijaamas ja läheme uurime asja. Kui vaja, siis hakkame lihtsalt madalamalt tipu poole sammuma.

5. SEPTEMBER, ESMASPÄEV

Ärkasime Mikkoga selle peale, et kuulsime samme kruusal. Kell sai kuus. Pakkisime asjad kokku ja saime pühakoja ümber ringi liikudes aru, et kruusal kõndinu läks lihtsalt diagonaalis üle selle künka teisele poole. Tööle näiteks. Või siis selle mehe juurde, kelle naine veidi varem tööle läks.

Ma ei suutnud kuidagi oma priimuse bensiinimahuti leida. Pakkisin lõpuks koti algosadeks lahti ja pidin leppima faktiga, et unustasin selle lihtsalt maha. Olin enda peale päris vihane, sest vindiga gaasiballoone Jaapanis igal sammul ei müüda ning nüüd pole enam varianti ka bensiiniga mütata. Olime põhimõtteliselt ilma priimusetä.

Asju tagasi kotti toppides leidsin varustuse hulgast A4 paberi, mis andis teada, et kadunud kütusemahuti on Vantaa lennujaamas turvakaalutlustel minu pagasi hulgast eemaldatud. Ma ei saanud aru, miks. Mahuti oli täiesti tühi. Aga vähemalt ei olnud ma enam enda peale vihane. Tulevikuks muidugi hea teada, et nii võidakse teha. Paberil oli veel kirjas, et saan oma vara soovi korral 21 päeva jooksul Vantaa lennujaamast tagasi.

Kell üheksa oli punt jälle koos ning et teel viiendasse jaama enam takistusi ei olnud, siis sõitsime üles uduse tundmatuse suunas. Ei eile ega ka täna polnud me mäge oma silmaga näinud, sest kogu taevas oli vihmapiilvi täis.

Sõit võttis aega 1,5 tundi. Viiendas jaamas jätsime kotid ühe poe seinä äärde (sest Jaapanis varastatakse vähem kui kusagil mujal) ja tegime väikese jalutuskäigu rada mööda ülespoole. Sellel oli kaks eesmärki: esiteks ennast 2300 meetri kõrgusel natukene liigutada ja keha uue kõrgusega harjutada ning teiseks leida raja lähedal võimalik telkimiskoht. Rada ise oli väga lai ja rahvast liikus palju. Jõudsim ühe vulkaanilise kiviklibuga kaetud nõlvani ja eraldusin teistest, sest ülalpool tundus variant olevat. Leidsin sobiva koha, kuid telkide alust tuli kõvasti siluda, sest kogu pind oli paraja nurga all.